

Верховний
Суд

ДОТРИМАННЯ ВИСНОВКІВ ВЕРХОВНОГО СУДУ СУБ'ЄКТАМИ ПОВНОВАЖЕНЬ

ВЛАДНИХ

Володимир КРАВЧУК,
суддя Верховного Суду

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2.06.2016 № 1402-VIII

Стаття 13. Обов'язковість судових рішень

5. Висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

МЕХАНІЗМ ВПЛИВУ ВС

1. Порушення прав людини
2. Ключова **правова** проблема
3. Судові рішення – правовий висновок ВС
4. Інформування про висновок
5. Зміна **адміністративної** практики
6. Запобігання повторним порушенням

ВАГА ВИСНОВКІВ ВС

- обов'язкові, а не рекомендовані
- правова позиція ВС пріоритетніше за роз'яснення державного органу
- Рішення Конституційного Суду України пріоритетніше за висновок ВС

	Дата суд. рішення, № справи	Лист до СВП	Відповідь СВП
1.	Постанова ВС від 31.01.2018 справа № 382/603/17	Державна фіскальна служба України Фонд соціального страхування України	-
2.	Постанова ВС від 17.12.2018 справа № 509/4156/15-а	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	+
3.	Постанова ВС від 17.12.2018 справа № 814/2156/16	Державна служба України з питань праці	+
4.	Постанова ВС від 20.03.2019 справа № 638/9697/17	Пенсійний фонд України	+
5.	Постанова ВС від 12.06.2019 справа № 813/3415/18	Державна служба України з питань праці	+
6.	Постанова ВС від 15.07.2020 справа № 240/10153/19	Кабінет Міністрів України Міністерство оборони України	-
7.	Постанова ВС від 01.10.2020 Справа № 120/4116/19-а	Кабінет Міністрів України, Державна служба України з питань геодезії	+
8.	Постанова ВС від 20.07.2021 справа № 480/3093/20	Міністерство розвитку громад та територій України	-

ІНСТРУМЕНТИ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ

ЗАГАЛЬНИЙ

- ✓ Перевірка судами під час розгляду справ

СПЕЦІАЛЬНИЙ

- ✓ Окрема ухвала

НЕВРАХУВАННЯ ВИСНОВКУ – дисциплінарка!

Ст. 65 Закону України «Про державну службу»

Дисциплінарним проступком є:

15) прийняття державним службовцем рішення, що суперечить закону або висновкам щодо застосування відповідної норми права, викладеним у постановах Верховного Суду, щодо якого (! – персонально) судом винесено окрему ухвалу

ОКРЕМА УХВАЛА (ст. 249 КАС)

1. Суд, виявивши під час розгляду справи порушення закону, **може** постановити окрему ухвалу і направити її відповідним суб'єктам владних повноважень для вжиття заходів щодо усунення причин та умов, що сприяли порушенню закону. Про вжиті заходи суд повідомляється не пізніше одного місяця після надходження окремої ухвали.
2. У разі необхідності суд **може** постановити окрему ухвалу про наявність підстав для розгляду питання щодо притягнення до відповідальності осіб, рішення, дії чи бездіяльність яких визнаються протиправними.

МОЖЕ – чи ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ?

ОКРЕМА УХВАЛА – підстава для дисциплінарної відповідальності службовця

МОЖЕ чи ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ: межі розсуду

«ОБОВ'ЯЗКОВА» окрема ухвала:

- порушення умисне або внаслідок грубої недбалості
- порушено основоположні права людини
- особисті мотиви протиправних дій
- важкі наслідки для позивача
- обтяжуючі обставини (приниження гідності потерпілого, тривалість порушення, негідна поведінка порушника)
- резонансність справи: встановлення винуватців

СТАТИСТИКА

- 2015 – 88
- 2016 – 256
- 2017 – 197
- 2018 – 90
- **2019 – 604**
- 2020 – 156
- 2021 – **117** (на 01.09.2021)

ЩО РОБИТИ?

1. Обґрунтовувати звернення висновками ВС – *інформувати СВП, вимагати застосування.*
2. Попереджати про обов'язковість висновків ВС.
3. Попереджати про **персональну відповідальність** чиновника
4. Просити суд реагувати окремими ухвалами
5. З'ясувати у СВП причину незастосування висновку ВС – *описувати це в постановах*
6. Реагувати окремим ухвалами на випадки ігнорування усталених висновків ВС

Верховний
Суд

kravchuk_vm@meta.ua